

„ПАРТИЗАН“

ШЕСТ ДЕЦЕНИЈА ОДБОЈКАШКОГ КЛУБА У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА

.....

Гордана Петковић

„ПАРТИЗАН”
ШЕСТ ДЕЦЕНИЈА ОДБОЈКАШКОГ КЛУБА
У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА

(каталог изложбе)

Сремски Карловци, мај 2011.

Издавач: Музеј града Новог Сада

За издавача: Весна Недељковић Ангеловска

Аутор изложбе и каталога: мр Гордана Петковић, виши кустос историчар

Рецензент: мр Срђан Илић

Лектор: Татјана Пивнички Дринић

Фотографије: Фото "Никон"

Конзервација: Невенка Башић, Драгана Стојановић

Сарадник: Љиљана Плетикосић

Графичка припрема и реализација: Мултидизајн

тираж 500

Изложба реализована средствима Управе за културу Града Новог Сада и Општине Сремски Карловци

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

796.325:061.22(497.113 Sremski
Karlovci)"1950/2010"(0823.824)

ПЕТКОВИЋ, Гордана

"Партизан" : шест деценија Одбојкашког клуба у Сремским
Карловцима : (каталог изложбе) / Гордана Петковић. - Нови
Сад : Музеј града Новог Сада, 2011 (Нови Сад : Мултидизајн).
- 24 стр. : фотограф. ; 15 x 22 cm

Тираж 500.

ISBN 978-86-7637-054-2

а) Одбојкашки клуб "Партизан" (Сремски Карловци) -
1950-2010 - Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 263573255

ЖЕНСКИ ОДБОЈКАШКИ КЛУБ „ПАРТИЗАН“ СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Одбојка је настала 1895. године у Сједињеним Америчким Државама, а њен оснивач био је наставник Вилијем Морган. У почетку је названа *mintonette* и била је игра за забаву и разоноду. Годину дана касније добила је нови назив *volleyball*, који се користи и данас, а код нас је преведен као *одбојка*. Почетком 20. века одбојка се проширила у Европу, Африку и Азију. У Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца стигла је 1924. године посредством професора Вилијема Вајланда, Американца који је, захваљујући Црвеном крсту из Београда, на нашем простору држао прве семинаре из одбојке.¹

До тридесетих година 20. века одбојка је првенствено била спорт за разоноду и рекреацију, и у различитим земљама играла се по различитим правилима. Марта 1947. године створена је Међународна одбојкашка федерација у Паризу, у циљу промовисања одбојке у свету, стварања заједничких правила игре, организовања међународних турнира и уврштавања одбојке у програм Олимпијских игара. У овом периоду широм света се оснивају националне одбојкашке организације.

¹ Kijac, Rajko, Bolhorves, V. K, *Od blata do zlata, odbojkaška monografija*, Novi Sad, 2004, стр. 27.

..... *Развој одбојке у Сремским Карловцима* .....

Организоване спортске активности у Сремским Карловцима започете су оснивањем Српског сокола 1904. године, чији је програм рада обухватао гимнастичке и слетске вежбе. У периоду између два светска рата програм соколске организације садржао је и друге спортске дисциплине, међу којима је била и одбојка. У том периоду у Сремским Карловцима су била активна и два фудбалска клуба – ФК „Стражилово“ и ФК „Соко“.

Спортски живот Сремских Карловаца после Другог светског рата наставио је да се развија кроз ФК „Стражилово“ и Гимнастичко друштво, касније именовано као ДТВ „Партизан“, где се поред гимнастике тренирала и одбојка, кошарка, атлетика, бокс и други спортови.

Одбојкашка секција, у оквиру карловачког Гимнастичког друштва, основана је 15. новембра 1949. године, на иницијативу „соколаша“ – одбојкаша: Лазара Гајића, Бошка Кнежевића, Косте Ивковића, др Луке Коларевића и Ивана Мутибарића, који је био и начелник Гимнастичког друштва.

„Почетак је био врло скроман, без финансијских средстава и материјалне базе, али са великим ентузијазмом свих чланова одбојкашке секције“.² У тим послератним годинама одбојкаши су, захваљујући добровољном раду, створили неопходне услове за развој ове спортске гране у Сремским Карловцима – изградили су игралиште у дворишту Соколског дома, који је постао дом „Партизана“, а салу преуредили за одбојкашке тренинге и утакмице.

Првих месеци одбојком су се бавили искључиво мушкарци – студенти, ученици Карловачке гимназије и Учитељске школе. Међутим, већ у мају 1950. године тренер Лазар Гајић је, од ученица Карловачке гимназије, формирао и женски тим.

Мушки одбојкашки тим је већ после првих тренинга одиграо пријатељске утакмице са клубовима из Новог Сада, Футога, Беочина и Ковиља. Први активни играчи били су Милан Дудварски, Бошко Кнежевић, др Лука Коларевић, Живко Драгојевић, Коста Ивковић, Ђорђе Станојевић и Драгутин Коларевић. Шест месеци по оснивању Одбојкашке секције, маја 1950. године, карловачки одбојкаши изборили су се, у квалификационој

² Ilić, Srđan, *30 godina odbojkaškog kluba „Partizan“ Sremski Karlovci*, Novi Sad, 1979, стр. 14, 16.

утакмици против Одбојкашког клуба из Пивница, за статус члана Војвођанске одбојкашке лиге. Тадашњи тим сачињавали су Бошко Кнежевић, Коста Ивковић, др Лука Коларевић, Петар Милушић, Срђан Илић и Милорад Поповић. Мушки одбојкашки тим се са успехом такмичио у Војвођанској лиги све до 1961, када се изборио за статус члана Републичке лиге, у којој је остао до 1967. године.³

Женски одбојкашки тим у оквиру Одбојкашке секције карловачког Гимнастичког друштва формиран је маја 1950. године. Његовом формирању претходило је гостовање женске екипе суботичког „Спартак“ које је, сигурно, било додатни подстицај активирању Карловчанки у одбојкашком спорту. Међу првим одбојкашицама биле су Богдана Несторовић, Соња Симатковић, Спаса Борчанин, Вера Санадер, Зора Пешић, Милена Јакшић, Милена Ивковић, Слободанка Станимировић, Катица Коска и Вукица Чобанић. Убрзо су им се прикључиле и Војислава Милосављевић, Ксенија Несторовић, Катица Ивковић, Анка Узелац, Вилма и Катарина Шикић.⁴

Развој одбојке у Сремским Карловцима, у организационом смислу, може се поделити у четири фазе:

I од 1949. до 1951. године – секција Гимнастичког друштва,

II од 1951. до 1952. године – самосталан клуб „Стражилово“,

III од 1953. до 1975. године – секција ДТВ „Партизан“,

IV од 1975. године до данас – самосталан клуб ОК „Партизан“ у оквиру Друштва за рекреацију и физичко васпитање „Партизан“.⁵

У дужем временском периоду, до 1964. године, када се одбојкашка екипа, и мушка и женска, развијала у оквиру секције, при Гимнастичком друштву или ДТВ „Партизан“, није постојала њена посебна управа. Бригу о одбојци водили су челници поменутих друштава: Бошко Вуковић, Светозар Глумчевић, Жика Марковић, Милорад Миловановић, Никола Депало и Лазар Јовановић.

³ Ilić, S., *30 godina...*, стр. 23–27.

⁴ Ilić, S., *30 godina...*, стр. 35.

⁵ Периодизацију развоја клуба уочио је и објавио тренер Срђан Илић. Видети: Ilić, Srđan, *55. godina takmičarske aktivnosti odbojkaškog kluba „Partizan“ Sremski Karlovci (1950–2005)*, Sremski Karlovci, 2006, стр. 9.

Године 1964. први пут је уведена функција председника Одбојкашке секције коју су обављали: Рада Павић, Градимир Бановић, Стеван Јовановић, Бошко Вуковић, Светозар Глумчевић, Жика Марковић, Милорад Миловановић, Никола Депало, Лазар Јовановић и Миле Лазић. Када је 1975. године формиран самостални одбојкашки клуб „Партизан“, први пут су уведене посебне управе за мушки и женски одбојкашки тим, односно клуб. За председника Женског одбојкашког клуба изабран је Стеван Јовановић. Изабран је и Савет, који је био сачињен од 13 чланова.

Функцију председника Женског одбојкашког клуба „Партизан“ вршили су и: Стјепан Седер, Миле Бујак, Станиша Гајић, Рајко Пижурица, Драгослав Девић, Иван Форо, Влада Живановић, Марио Кривичић и Ружица Јовановић.⁶ Председнику су у вођењу клуба помагали и чланови Управе – током неколико деценија у Управи су били многобројни Карловчани.

Лекари ОК „Партизан“ били су: Лука Коларевић, Петар Микић, Божа Ћетковић, Бориша Вуковић, Младен Станић, Сава Миливојевић и Бора Стевановић.

За постигнуте успехе најзаслужнији су, свакако, тренери који су стручно водили клуб: Лазар Гајић, Војислава Милосављевић, мр Срђан Илић, Милан Зубер, Душан Ђурић, Розина Илић, Бошко Станић, Милорад Поповић, Јасмина Обрадовић, Бошко Краљевић, Бошко Ивановић, Мирко Сокић, Бранислав Терзин, Марио Хорват, Слободан Велимир и Весна Станић.⁷

..... **Успеси карловачких одбојкашица** .....

Већ у првој деценији постојања клуба, од 1950. до 1961. године, карловачке одбојкашице такмичиле су се на покрајинском и републичком нивоу, а њихова јуниорска екипа и на савезном нивоу. Под руководством тренера Срђана Илића јуниорке су постигле завидне резултате на свим нивоима, а најуспешније су биле 1959. године, када су заузеле прво место у Војводини, Србији и Југославији.

⁶ Ilić, S., 55. godina..., стр. 9-10.

⁷ Isto, стр. 12.

Сениорска екипа „Партизана“ је 1960. године, после освајања првог места у Војводини и Србији,⁸ ушла у Савезну лигу и освојила прво место. Пуних четрдесет година, од 1961. до 2001, сениорска екипа се такмичила на савезном нивоу – као члан Прве савезне лиге (23 године), Прве Б савезне лиге (9 година) и Друге савезне лиге (8 година).⁹

Јуниорска екипа „Партизана“ постигла је врло запажене резултате – 16 пута првакиње Војводине, 12 пута првакиње Србије и 11 пута првакиње Југославије.

Успехе су постизале и пионирке, које су више пута биле првакиње Војводине и Србије, а 1975. године и првакиње Југославије.

Најзначајније резултате клуб је постигао за време председавања Стевана Јовановића и захваљујући стручном раду тренера Срђана Илића. Најбољи резултат у историји Женског одбојкашког клуба „Партизан“ постигла је сениорска екипа, која је 1970/71. године освојила друго место у Југославији.

На Првенству Европе за средње школе у Холандији 1973. године одбојкашице „Партизана“ – ученице Карловачке гимназије, под вођством тренера Розине Илић, освојиле су прво место.

Карловачке одбојкашице одиграле су и многе међународне утакмице. Прву утакмицу те врсте играле су против шампионки Марока („Клуб-клубова“ из Казабланке), 31. јануара 1961. године у Сремским Карловцима. То је била и прва међународна победа Карловчанки. У Карловцима су, затим, гостовале екипе из Данске, Мексика, Холандије, Пољске, Чехословачке, Румуније, Мађарске, Бугарске, Совјетског Савеза, Италије и Турске.

Екипа „Партизана“ путовала је у Холандију, Пољску, Чехословачку, Румунију, Мађарску, Бугарску и Грчку. Највећи успех постигле су победом над репрезентацијом Данске (1962) и освајањем трећег места на турниру у Холандији (1964).¹⁰

Женски одбојкашки клуб „Партизан“ однеговао је, у својој историји дугој више од шест деценија, многе младе генерације Карловчанки. Оне су сведоци успеха клуба, бескрајног ентузијазма, огромне енергије и велике љубави према одбојци.

⁸ Током такмичења на покрајинском и републичком нивоу, 1960. године, сениорке нису изгубиле ниједан сет.

⁹ Илић, S., 55. година..., стр. 23–25.

¹⁰ Укупно је одиграна 61 међународна утакмица, од којих је добијено 28, а изгубљено 33 утакмице. Илић, S., 55. година..., стр. 35.

Мр Срђан Илић је двадесет девет година био као тренер у Женском одбојкашком клубу „Партизан“.¹¹ Рођен је 1934. године у Сремским Карловцима, где је завршио основну школу. У Новом Саду је похађао Средњу физкултурну школу, а затим се уписао на Факултет за физичку културу, где је и магистрирао.

Као средњошколац бавио се фудбалом, гимнастиком, рукометом и одбојком. Био је активан играч одбојкашких клубова „Партизан“ и „Војводина“.

Један је од првих дипломираних тренера одбојке у Војводини. Тренерским позивом почео је да се бави у трећем разреду средње школе. Године 1955. преузео је тренирање женске екипе одбојкашког клуба „Партизан“ и увео је у Прву савезну лигу. Захваљујући његовој иницијативи у оквиру овог клуба је основана прва пионирска школа одбојке у Југославији. Током његовог рада са женском одбојкашком екипом „Партизана“ постигнути су најзначајнији резултати. Из овог клуба за репрезентацију Југославије играло је 13 сениорки и 23 јуниорке.

Срђан Илић је био тренер јуниорске и сениорске репрезентације Југославије на Балканском шампионату и Првенству Европе. Водио је репрезентацију Југославије инвалидних лица у седећој одбојци на Првенству Европе (1987, друго место), на Параолимпијским играма у Сеулу (1988, четврто место) и на Светском првенству (1990, треће место). Извесно време је тренирао мушку репрезентацију Либије.

Био је на челу стручне комисије ОК „Војводина“, затим председник стручне комисије Одбојкашког савеза Војводине и члан стручне комисије Одбојкашког савеза Југославије. Био је дугогодишњи стручни сарадник и саветник за одбојку у Заводу за физичку културу Војводине, доприносећи организовању летњих и зимских школа тренинга младих и талентованих спортиста Војводине.¹²

Аутор је бројних приручника и стручних чланака о одбојци, као и две монографије: *30 godina odbojkaškog kluba Partizan Sremski Karlovci* (1979) и *55. godina takmičarske aktivnosti odbojkaškog kluba „Partizan“ Sremski Karlovci (1950–2005)* (2006).

¹¹ Срђан Илић је био тренер „Партизана“ у континуитету од 1955. до 1979, затим 1993/1994. и од 2000. до 2003. године.

¹² Шобот, Ивона, *Једна спортска легенда* (семинарски рад студенткиње Факултета спорта и физичке културе), Нови Сад, 2008, стр. 4.

За допринос популаризацији одбојкашког спорта и резултате које је постигао као тренер добио је бројне награде, признања и ордење: Орден рада са сребрним венцем, Награда „Јован Микић Спартак“ (1969), Плакета заслужног педагога СОФК Војводине, Октобарска награда Новог Сада и Награда Сремских Карловаца, Награда „Јован Микић Спартак“ за животно дело (2004), Плакета Одбојкашког савеза Војводине (2004), Плакета града Сремских Карловаца (2005) и Национално признање Владе Републике Србије (2009).

Музеј града Новог Сада захваљује се Розини и Срђану Илићу на драгоценом поклону који је обогатио фонд Завичајне збирке у Сремским Карловцима, допринео проучавању историје спорта у овом знаменитом месту и иницирао изложбу о Женском одбојкашком клубу „Партизан“. Срђану Илићу дугујемо велику захвалност на свесрдној помоћи приликом реализације изложбе.

Драгоцену помоћ при реализацији изложбе пружили су нам некадашње одбојкашице, тренери, спортски лекари, чланови Управе и председници Женског одбојкашког клуба „Партизан“, којима се овом приликом захваљујемо.

Литература:

Ilić, Srđan, *30 godina odbojkaškog kluba „Partizan“ Sremski Karlovci*, Novi Sad, 1979.

Ilić, Srđan, *55. godina takmičarske aktivnosti odbojkaškog kluba „Partizan“ Sremski Karlovci, (1950 - 2005)*, Sremski Karlovci, 2006.

Kijac, Rajko, Bolhorves, V.K, *Od blata do zlata, odbojkaška monografija*, Novi Sad, 2004.

Шобот, Ивона, *Једна спортска легенда* (семинарски рад), Нови Сад, 2008.

Сениорке, 1976.

Прва генерација одбојкашица, 1950.

Првакиње Србије (први пут), Београд, 1957.

Прво званично такмичење мушке екипе, Пивнице, 1950.

Снежана Дрљан и Розина Илић
- одбојкашице које су одиграле
највише утакмица

Јуниорке - првакиње Југославије (први пут), 1959.

Сениорке - вицешампионке Југославије, 1970 / 1971.

Розина Седер Илић, Снежана Дрљан Јурман, Јелена Пуача Станић, Ружица Перковић, Вида Павић Дивић, Даница Перковић Миљевић, Васиљка Сомборац, Вера Стојшић, Драгиња Вуковић Калинић, Невена Јовановић, Душанка Царић, Мира Дроњак Дерушек и Нада Гашевић

Оdboјкашица
Драгиња Вуковић-Калинић
носи олимпијску бакљу
кроз Сремске Карловце,
1972.
(Олимпијада у Минхену)

Пионирке - првакиње Југославије, Осијек, 1975.

Победнице на турниру
градова Војводине, 1972.

Сениорке са бившим тренером Илићем и новим тренером Станићем, 1979.

Одбојкашице у Будимпешти, 1974.

Прва међународна утакмица у Сремским Карловцима,
„Партизан” - „Клуб клубова” (Мароко), 1961.

Одбојкашице на Европском јуниорском првенству,
Берлин, 1974.

Део медаља које су освојиле одбојкашице „Партизана“

Део пехара које су освојиле одбојкашице „Партизана“

Тренер Срђан Илић са одбојкашицама

Срђан Илић, дугогодишњи тренер „Партизана“ и
признати спортски радник

Тренер Срђан Илић са кадеткињама, 2000 / 2001.

Срђан Илић са репрезентацијом Југославије у седећој одбојци на Параолимпијским играма у Сеулу (1988, четврто место) и на Светском првенству у Холандији (1990, треће место)

Срђан Илић приликом доделе спортских признања, 1969, 2007.

